

Noul antisemitism – abordat din diferite unghiuri

Seminarul a intrat efectiv în program în cea de a doua zi de desfășurare a activităților. Ministerul român de Externe, prin cuvântul secretarului de stat, **Valentin Naumescu**, a calificat evenimentul drept un proiect curajos, apreciind contribuția B'nai B'rith Europa (B.B.E.) în lupta împotriva antisemitismului. Astfel de proiecte, a spus vorbitorul, sunt sprijinite de conducerea politică din țara noastră. Nu există nici un fel de ambiguitate în poziția României cu privire la antisemitism, discriminare sau intoleranță și la necesitatea combaterii acestor fenomene, dovadă marcarea Zilei Holocaustului în România, predarea în școli a problemelor Holocaustului sau înființarea de către guvern a Institutului Național pentru Studiarea Holocaustului în România. Domnia-sa a prezentat intenția Guvernului român de a organiza la București următoarea reuniune a O.S.C.E. dedicată antisemitismului.

Prefațând prelegerea „B'nai Brith Europa și lupta împotriva antisemitismului și rasismului”, prezentată de David Lévy Bentolila, **Reinold Simon**, președintele B.B.E., i-a îndemnat pe participanți să inițieze o dezbatere reală asupra acestui subiect, din păcate atât de actual. Având atât abordări teoretice, cât și numeroase exemple concrete, prelegerea a avut ca tematică istoria antisemitismului modern, rădăcinile fenomenologice, sociale, culturale și economice ale ceea ce conferențiarul a denumit „noua iudeofobie”, el subliniind că antisemitismul a anticipat regimurile totalitare. Vorbitorul a analizat și cea mai nouă formă a antisemitismului care îmbracă forma antisemitismului și demonizării Israelului. Una dintre principalele cauze ale noului antisemitism, a arătat Bentolila, a fost apariția masivă a musulmanilor în Europa (șase milioane în Franța, trei milioane în Germania, două

milioane în Anglia, 600.000 în Spania, 400.000 în Olanda, 200.000 în Belgia), mulți dintre ei cu concepții radicale. Un important element de stimulare a islamismului radical a fost 11 septembrie, când lumea occidentală a descoperit islamismul violent și fanatic.

David Lévy Bentolila a vorbit și despre strategia și tacticile folosite în răspândirea antisemitismului, mijloacele de dezinformare, mai ales prin televiziune și Internet, editarea unor broșuri care propagă minciuni despre evrei, existența unei literaturi pro-palestiniene. Vorbitorul a făcut și o prezentare a formelor de manifestare a antisemitismului în țări ca Spania, Franța, Marea Britanie, Belgia, Olanda și Suedia. El a atras atenția asupra unui fenomen interesant care ar merita o analiză mai profundă, faptul că, deși există, noul antisemitism nu se manifestă atât de virulent în Europa Centrală și de Est ca în țările din Vestul continentului. Dezbaterile au dat posibilitatea participanților de a analiza situația concretă din țara lor, de a discuta despre mijloacele cele mai eficiente de combatere a acestui fenomen, despre rolul educației și al acțiunilor instituționale, necesitatea de a conclucra cu alții pentru eradicarea unor astfel de concepte și manifestări.

În cuvântul său, **E.S. Rodica Radian Gordon**, ambasadorul Statului Israel în România, a analizat două probleme importante: politica noului guvern israelian în contextul noului antisemitism și cea a Holocaustului în România. Vorbitorul a subliniat necesitatea continuării de către Statul Israel a dezangajării din teritoriile palestiniene și fixării viitoarelor granițe în așa fel încât să se asigure existența unui Israel democratic și evreiesc, cu o majoritate solidă a populației evreiești, respectiv obținerea unei noi legitimități a Israelului care să aibă cele două calități amintite. Domnia-sa a recunoscut că România a făcut progrese remarcabile în confruntarea cu Holocaustul. Guvernul român a acceptat până la urmă existența Holocaustului în România, face eforturi pentru a transmite tinerii generații noțiuni despre acest moment dramatic al istoriei românești. România - a apreciat Rodica Radian-Gordon - a fost foarte curajoasă, mai curajoasă decât vecinii ei, dar aceasta nu înseamnă că lucrurile s-au rezolvat definitiv. Sunt necesare eforturi concertate pentru o înțelegere mai profundă a fenomenului, pentru dezbaterile acestuia de către societatea civilă care să și tragă învățămintele necesare.

EVA GALAMBOS

Colaborarea Est-Vest a fost tema centrală a dezbaterilor moderate de **Alex Faiman** (Marea Britanie), **Erika Van Gelder** și **Hans Joosten** (Olanda). După căderea comunismului și reactivarea B'nai B'rith în state din Estul Europei, începând din '90, B'nai B'rith Europa a sprijinit material comunități evreiești est-europene în domeniile asistenței sociale și medicale, educațional, cultural; proces aflat în plină desfășurare. Un alt subiect important: creșterea numărului de membri și atragerea tineretului spre activitățile B'nai B'rith. Printre temele supuse dezbaterii din partea membrilor Forumului nostru s-au numărat:

- nevoia de adâncire a colaborării între Filialele B'nai B'rith din Europa Centrală și de Est (**Otto Adler**)
- insuficienta cunoaștere, în Vest, a contribuției evreilor români atât la dezvoltarea României moderne cât și la cultura europeană (**Alina Ledeanu**)
- crearea de programe educaționale pentru tineret axate pe conștientizarea și adâncirea sentimentului identitar, programele seminariilor tineretului evreu din România putând fi folosite drept ghid pentru alte comunități din țări foste comuniste (**Sandra Segal**)
- necesitatea schimbărilor de mentalitate la evreii din Est (**Țicu Goldstein**)
- programele de studiere a istoriei Holocaustului, familiarizarea elevilor neevrei cu noțiuni de religie și de cultură iudaică, promovarea dialogului ecumenic (**Oszy Lazăr**). A fost solicitat sprijinul material al B'nai B'rith pentru Festivalul Euro-ludaica preconizat să se desfășoare la Sibiu, în 2007, când acest oraș va deveni capitală culturală europeană (**Edy Kupferberg**). Proiectul a fost primit cu mult interes de liderii B'nai B'rith Europa care au dat asigurări că vom primi ajutor. Receptivitatea față de ceea ce ne preocupă, aprecierea pentru ce am realizat, inclusiv organizarea acestui Seminar, relația direct proporțională între ajutorul financiar și valoarea proiectelor prezentate, eficientizarea sprijinului material, importanța schimburilor de experiență și a comunicării permanente au fost exprimate de conducători ai B'nai B'rith Europa (**Reinold Simon**, **John Reeves**, **Joseph Domberger**, **David Lévy Bentolila**), ca și de reprezentanți de marcă ai Filialelor din Vest (**Alex Faiman**, **Erika**

Un pas important în dialogul B'nai B'rith Est-Vest

Van Gelder, **Hans Joosten**, **Robert Levy**, **Witold Ziss** ș.a.). Intervențiile oaspeților din Bulgaria (**Hanna Loror**, **Emil Astroukov**), Estonia (**Maxim Melamed**), Letonia (**Arkady Gandz**), Slovacia (**Peter Werner**), Ucraina (**Alexander Naiman**) au fost unele dintre reușitele acestui Seminar, pentru că am simțit fiecare cum *conlucrarea Est-Vest devine realitate*. Am aflat despre *realizări* (tipărirea unei istorii a evreilor bulgari; existența unui centru de preparate cașer în Slovacia; funcționarea unui spital, a unor școli evreiești, a unei organizații a tineretului evreu în Letonia; asistența socială și medicală, programe culturale pentru toate vârstele în Estonia, existența unei publicații a Filialei B'nai B'rith din Ucraina).

Am luat la cunoștință *proiecte*: • ridicarea unui memorial al victimelor pogromurilor, în Ucraina • înălțarea unui monument dedicat memoriei victimelor Holocaustului în Macedonia și omagierii autorităților de stat care s-au opus deportării în lagărele morții a evreilor bulgari • restaurarea unei sinagogi în Estonia ș.a. Unele lucruri au fost îmbucurătoare și stimulante (reuniuni între membri ai B'nai B'rith din Bratislava cu reprezentanți ai B'nai B'rith din Praga, Viena; pregătirea unui volum de istorie a evreilor din Ucraina ș.a.). Alte relatări ne-au stârnit *îngrijorare*: tineri care pleacă din Letonia pentru că nu găsesc locuri de muncă; înmulțirea manifestărilor antisemite în Ucraina; reactivarea neonazismului în Slovacia).

S-a impus o dată mai mult imperativul solidarității Est-Vest în combaterea negaționismului, a resuscitărilor neoextremiste, importanța colaborării între evrei și neevrei cu convingeri umaniste.

„Trecutul B'nai B'rith îl puteți afla și din cărți. Viteza schimbărilor, azi, în societate este atât de năucitoare încât viitorul este greu de prefigurat. Important este prezentul”. A fost preambulul comunicării susținute de **Joseph Domberger** pe tema „Trecutul și viitorul B'nai B'rith”. Totuși, vorbitorul a punctat ziua și anul și locul nașterii B'nai B'rith (13 octombrie 1843, S.U.A.), activitatea actuală a organizației în 59 de țări, principalele ei direcții (acțiuni de caritate, combaterea antisemitismului și xenofobiei, sprijin pentru Israel, programe culturale, educaționale, de asistență socială și medicală). Cu experiența celor 40 de ani de conducere în B'nai B'rith, vorbitorul a accentuat asupra importanței pe care o au relațiile interumane, buna funcționare a comisiilor, stabilirea raportului între acțiuni și buget, contactele cu Filialele B'nai B'rith de pretutindeni.

„Important este prezentul”

Despre cultura și identitatea evreiască, **Ralph Weill** (Elveția) și **Abram Coen** (Franța) au făcut referiri concrete. Mai exact, au prezentat proiectele: • unui târg internațional de carte evreiască la Frankfurt; unui concurs pentru tineri muzicieni evrei la Marsilia • cooperării pe Internet • conservării patrimoniului cultural iudaic european. Propunerile participanților au vizat prezența albumelor de artă evreiască la târgul de carte (**Hanna Loror**, **Ida Schottek**).

„Istorie și actualitate”, comunicarea **Lyei Benjamin**, a esențializat viața comunitară și prezența în societatea românească a evreilor români, fiindcă „iudaitatea noastră încorporează istoria noastră”, parte din istoria României. Conferențiarul a sintetizat contribuția C.S.I.E.R., prin documentele publicate, la asumarea de către autoritățile de stat a responsabilității pentru Holocaustul din România, consfințită prin apariția Raportului final al Comisiei Wiesel, „ceea ce nu înseamnă dispariția negaționismului”. A trecut în revistă antisemitismul „latent și mascat” din perioada totalitaristă. Revenind în prezent, a punctat existența mai multor centre universitare de iudaistică în țară, includerea în manuale a istoriei evreilor din România.

O inițiativă de succes

Cu mult interes a fost ascultată expunerea președintelui Forumului nostru, **José Iacobescu**, despre principalele aspecte socio-politice, de după '89, privind evreii din România: • existența, în Parlamentul României, a Grupului Minorităților Naționale, din care face parte și președintele F.C.E.R., deputat dr. Aurel Vainer • Ordonanța 31/2002 devenită, azi, Lege • rolul Comisiei Wiesel în recunoașterea oficială a Holocaustului în România • existența unei baze legale pentru practicarea cultului mozaic și dezvoltarea vieții comunitare • cu toate că nu există antisemitism de stat, există negaționiști ai Holocaustului și formațiuni politice neoextremiste cu publicații aferente • în combaterea antisemitismului și rasismului, Forumul B'nai B'rith din România este sprijinit de reprezentanți ai organizațiilor aparținând altor minorități naționale, ai altor culte, ai societății civile românești • relația direct proporțională între consolidarea democrației în România și situația evreilor români.

Seminarul de la București ne-a oferit prilejul să ne cunoaștem nemijlocit proiectele, frământările, reușitele. O inițiativă de succes mult apreciată de participanți.

IULIA DELEANU

Ediție specială a Buletinului B'nai B'rith Europa despre Seminarul de la București

La o zi după terminarea Seminarului de la București, B'nai B'rith Europa a scos o ediție specială a buletinului său, dedicată evenimentului. Se informează pe scurt despre desfășurarea seminarului, participanții, tematicile abordate și dezbătute. B'nai B'rith Europa a folosit și acest prilej pentru a transmite aprecierile sale despre felul în care a fost organizat seminarul: „Ne exprimăm grațitudinea față de José Iacobescu, președintele Forumului «Dr. Moses Rosen» din București, precum și față de echipa sa, pentru primirea călduroasă și organizarea excepțională a acestei întâlniri”, se scrie în buletin. Se arată, de asemenea, că în scurt timp va apărea o prezentare mai largă a evenimentului.